

Vergaderjaar 2015–2016

32 317

JBZ-Raad

Nr. 414

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2016

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 20 mei 2016 in Brussel aan.

In de geannoteerde agenda treft u bij wetgevende voorstellen het interinstitutionele dossiernummer aan. De beschikbare documenten voor het betreffende dossier kunnen met dat nummer worden geraadpleegd via Extranet, de online databank voor Raadsdocumenten alsook via de online databank Eur-lex voor EU-wetgeving en -publicaties. Met dat nummer kan tevens worden nagegaan in welke Raadswerkgroep het voorstel op dat moment wordt behandeld, alsmede de stand van zaken in de Raad.

Frontex-operatie Triton

Daarnaast wil ik u, mede namens de Minister van Defensie en de Minister van Buitenlandse Zaken, informeren over een wijziging in de Nederlandse bijdrage aan de Frontex-operatie Triton. Begin januari van dit jaar is uw Kamer geïnformeerd dat het patrouilleschip Zr. Ms. Groningen van eind mei tot eind juni 2016 zou worden ingezet in operatie Triton. Vanwege wijzigingen van de vaarprogramma's van verschillende schepen, is besloten in plaats van Zr. Ms. Groningen het fregat Zr. Ms. Van Amstel van 4 juni tot en met 3 juli 2016 in Triton in te zetten. Deze inzetperiode is in overleg met Frontex overeengekomen. Zr. Ms. Van Amstel maakt thans deel uit van Standing NATO Maritime Group 2 (SNMG-2) en is ingezet in de Egeïsche Zee voor het in kaart brengen van mensensmokkelnetwerken. De NAVO is ervan op de hoogte gebracht dat het Zr. Ms. Van Amstel begin juni zal vertrekken uit SNMG-2 voor inzet in Frontex-verband. SNMG-2 bestaat na het vertrek van Zr. Ms. Van Amstel nog uit voldoende schepen om de activiteit in de Egeïsche Zee uit te voeren.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff

I. Raad immigratie en asiel

Gemengd Comité

1. Migratie

- a. **implementatie EU-Turkije Verklaring, 18 maart 2016**
- b. **overige actuele ontwikkelingen**
= gedachtewisseling

Tijdens deze JBZ-Raad zal de voortgang van de implementatie van de Verklaring van de EU en Turkije worden besproken, mede op basis van de stand van zaken zoals opgesteld door de Commissie.¹ De kabinetsappreciatie van deze Verklaring is beide Kamers eerder toegekomen.² De Europese Commissie heeft op 20 april jl. een eerste voortgangsrapportage gepubliceerd.³ Daarnaast zal de Tweede Kamer binnen afzienbare tijd worden geïnformeerd over de uitvoering van de afspraken tussen de EU en Turkije in het schriftelijk overleg dat op 25 april jl. is aangevraagd. De Eerste Kamer ontvangt een afschrift van dat overleg. Turkije is uitgenodigd om tijdens de lunchbespreking de voortgang van de implementatie van de EU-Turkije Verklaring te bespreken, zoals ook bij eerdere JBZ-raden gebeurde.

2. Visumbeleid

= gedachtewisseling

Tijdens dit agendapunt zal het Gemengd Comité van gedachten wisselen over de ontwikkelingen met betrekking tot het visumbeleid, inclusief de eerste opvattingen van de lidstaten en Schengenpartners over de voorliggende voorstellen. Op dit moment lopen trajecten over visumliberalisatie voor Georgië⁴, Oekraïne, Kosovo en Turkije. Tijdens deze JBZ-Raad is geen wetgevende besluitvorming daarover voorzien. Het voorstel voor visumliberalisatie Georgië is op ambtelijk niveau besproken, hierover is beide Kamers op 15 april jl. een BNC-fiche toegezonden. Over de lopende visumliberalisatietrajecten voor Oekraïne, Kosovo en Turkije zullen uw beide Kamers schriftelijk nader worden geïnformeerd.

Het wetgevend voorstel voor herziening van het opschortingsmechanisme en de voorstellen voor visumliberalisatie Kosovo en Turkije zijn op 4 mei jl. gepresenteerd door de Commissie.⁵ Deze voorstellen voor visumliberalisatie zijn op ambtelijk niveau voor het eerst op 11 mei jl. besproken. Tijdens deze JBZ-Raad zullen de lopende visumliberalisatietrajecten en het voorstel voor een herziening van het opschortingsmechanisme worden besproken.

¹ COM(2016) 231, 20 april 2016.

² Kamerstuk 21 501-20, nr. 1112.

³ COM(2016) 231, 20 april 2016.

⁴ COM(2016) 236, 20 april 2016.

⁵ COM(2016) 277; COM(2016)279, 4 mei 2016.

Voorstel voor herziening van het opschortingsmechanisme⁶

De Commissie heeft op 4 mei jl. een voorstel tot verbetering van het opschortingsmechanisme gepresenteerd. Het opschortingsmechanisme («noodremprocedure») ziet op een tijdelijke opschorting van de visumliberalisatie wanneer hier misbruik van wordt gemaakt of wanneer dit leidt tot een onevenredige migratiedruk op de EU of op een lidstaat.

In het licht van de Europese migratieproblematiek en de nadere succesvolle afronding van enkele visumliberalisatietrajecten met buurlanden van de Europese Unie, hebben verschillende lidstaten opgeroepen tot verruiming van het bestaande opschortingsmechanisme. Ook Nederland heeft zich in het verleden bij herhaling voorstander getoond van een adequaat werkend opschortingsmechanisme. In het licht van bovenstaande heeft de Commissie een herziening van het huidige opschortingsmechanisme voorgesteld conform de oproep van deze lidstaten.

Het Voorzitterschap beoogt het Commissievoorstel in de komende periode voorspoedig te behandelen, ten einde zo spoedig mogelijk te komen tot een afronding van dit voorstel. Het Europees parlement heeft medewetgevende bevoegdheid, op het moment van schrijven is er nog geen rapporteur aangewezen.

Een uitgebreide appreciatie van het voorstel zal beide Kamers middels een BNC-fiche spoedig en in ieder geval tijdig voor de JBZ-raad van 20 mei toekomen.

Derde voortgangsrapportage en voorstel visumliberalisatie Turkije

De Commissie presenteerde op 4 mei jl. het derde voortgangsrapport in het visumliberalisatietraject van Turkije, vergezeld van een voorstel tot visumliberalisatie.

Het visumliberalisatietraject met Turkije is al vijf jaar gaande,⁷ ging formeel van start met de ondertekening van de EU-Turkije terug- en overnameovereenkomst op 16 december 2013 en is gebaseerd op de *Roadmap towards a visa-free regime with Turkey*.⁸ In het derde voortgangsrapport gaat de Commissie in op de huidige stand van zaken in Turkije ten aanzien van het vervullen van de *benchmarks* uit de visumliberalisatie roadmap. Dit rapport bouwt voort op de eerdere analyses die in najaar 2014 en maart 2016 werden opgesteld.

Zoals verzocht zal het kabinet beide Kamers over het rapport, het voorstel en de appreciatie daarvan informeren. In de JBZ-raad zal dit voorstel aan de orde komen, maar hierover is geen besluitvorming voorzien.

Vierde voortgangsrapportage en voorstel visumliberalisatie Kosovo

De Commissie presenteerde op 4 mei jl. het vierde voortgangsrapport in het visumliberalisatietraject van Kosovo, vergezeld van een voorstel tot visumliberalisatie. In dit voortgangsrapport stelt de Commissie dat Kosovo alle voorwaarden voor visumliberalisatie heeft vervuld, mits Kosovo de grensovereenkomst met Montenegro heeft geratificeerd en zijn *track record* in de strijd tegen de georganiseerde misdaad en corruptie heeft versterkt, voor de datum van instemming met visumliberalisatie

⁶ COM(2016) 290.

⁷ Kamerstuk 21 501-02, nr. 1096.

⁸ Zie http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/docs/20131216-roadmap_towards_the_visa-free_regime_with_turkey_en.pdf.

door het Europees parlement en de Raad. Kosovo zal aan de gestelde eisen moeten voldoen voordat Nederland kan instemmen met visumliberalisatie. Het kabinet zal het rapport en het voorstel bestuderen en beide Kamers hierover via een BNC-fiche informeren.

Voorstel visumliberalisatie Oekraïne⁹

De Commissie heeft in december 2015 het zesde voortgangsrapport in het visumliberalisatietraject van Oekraïne gepresenteerd. De Commissie concludeerde daarbij dat Oekraïne voldoet aan alle *benchmarks*. De Commissie heeft daaropvolgend op 20 april jl. een voorstel tot visumliberalisatie voor Oekraïne gepresenteerd. Het kabinet zal het voorstel goed bestuderen en beide Kamers hierover op gebruikelijke wijze via een BNC-fiche informeren, binnen de daarvoor gestelde termijnen. Het is eerst aan de Raad en vervolgens aan het Europees parlement om over het voorstel tot visumliberalisatie voor Oekraïne te besluiten.

Voortgang behandeling visumpakket

Op 13 april jl. heeft de Raad op ambtelijk niveau overeenstemming bereikt over de tekst van de Visumcode en is het mandaat verstrekt om de onderhandeling met het Europees parlement te starten.¹⁰ De onderhandelingen over het Rondreisvisum zijn in de Raad voor onbepaalde tijd opgeschort. Op dit moment bestaat niet voldoende draagvlak onder de lidstaten om de besluitvorming hierover door te zetten.

Met het aanpassen van de Visumcode wordt beoogd om de procedures te bekorten en te vereenvoudigen voor bonafide reizigers die voor een kort verblijf naar de EU willen komen. Doel hiervan is met name het stimuleren van de economie, het verlagen van kosten en het verminderen van bureaucratie. Tijdens de JBZ-Raad van 8 oktober 2015 werd besloten over vijf wijzigingen in de visumcode, waaronder het behoud van de medische reisverzekering en de afspraak dat meervoudige inreisvisa niet automatisch worden gegeven. Daarnaast is afgesproken dat in de Visumcode een verbinding wordt gemaakt met inspanningen van visumplichtige landen op het gebied van readmissie. De wijzigingsvoorstellen in de Visumcode die zijn aangenomen door de Raad, kunnen rekenen op brede steun van de lidstaten (waaronder Nederland). Daarnaast zijn lidstaten positief over het idee om in de visumcode de link te leggen met readmissie.

Vanuit het Europees parlement bestaat de wens om de herziening van de Visumcode te gebruiken om meer mogelijkheden voor humanitaire visa te scheppen. De Commissie heeft aangegeven dat de Visumcode hiervoor niet het juiste instrument is. Ook in de Raad bestaat hiervoor geen meerderheid.

3. (mgl) Ontwerpverordening van het Europees parlement en de Raad betreffende de Europese grens- en kustwacht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2007/2004, Verordening (EG) nr. 863/2007 en Besluit 2005/267/EG van de Raad

Interinstitutioneel dossiernummer 2015/0310 (COD) = voortgangsrapportage

De Europese Raad van 18 en 19 februari jl. heeft verzocht om onder het Nederlands Voorzitterschap tot een politiek akkoord te komen inzake het voorstel voor een Europese grenswacht. Op 6 april jl. heeft de Raad (in

⁹ COM (2016) 236, 20 april 2016.

¹⁰ Doc. 8435/16, 29 april 2016.

Coreper) een mandaat vastgesteld om de triloog te starten.¹¹ Tijdens deze JBZ-Raad zal het Voorzitterschap de voortgang op dit dossier toelichten.

Leden van de LIBE-commissie van het Europees parlement hebben amendementen op het ontwerpverslag van de rapporteur ingediend, waarover eind mei gestemd zal worden en waarna de triloog aanvang kan nemen. Het Voorzitterschap staat in nauw contact met de (schaduw)rapporteur(s) om zorg te dragen voor een spoedige behandeling van het voorstel teneinde een politiek akkoord onder het Nederlands Voorzitterschap te bewerkstelligen.

4. Functioneren van het Schengengebied

– Opvolging van de mededeling Terug naar Schengen – Een stappenplan = voortgangsrapportage en gedachtewisseling

De Commissie heeft op 4 mei jl. een voorstel gepresenteerd voor een aanbeveling om tijdelijk binnengrenscontroles uit te voeren in uitzonderlijke omstandigheden die het functioneren van de Schengenruimte in gevaar brengen. Beide Kamers zijn hierover op 9 mei jl. geïnformeerd. Naar verwachting wordt tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 12 mei het Commissievoorstel voor een aanbeveling op grond van artikel 29 van de Schengengrenscode aangenomen. De Europese Commissie heeft in het voorstel aangegeven dat de huidige tijdelijke binnengrenscontroles in Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Zweden en Noorwegen kunnen worden voortgezet voor een periode van maximaal zes maanden vanaf het moment dat de Raad de aanbeveling aanneemt.

Het kabinet heeft begrip voor de uitzonderlijke situatie waarvoor de migratiecrisis Griekenland heeft gesteld, en erkent de enorme inspanningen die Griekenland in deze context levert. Het kabinet is voorts van mening dat de toekomstige maatregelen die de veiligheid van het Schengengebied moeten garanderen, binnen het EU-kader moeten worden genomen. Het is in deze context dat het kabinet het voorstel van de Commissie ondersteunt om tijdelijk de binnengrenscontroles in een aantal lidstaten op basis van artikel 29 SGC voort te zetten.

Raad wetgevende besprekingen

5. (mgl) Ontwerpverordening van het Europees parlement en de Raad betreffende de Europese grens- en kustwacht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2007/2004, Verordening (EG) nr. 863/2007 en Besluit 2005/267/EG van de Raad

Interinstitutioneel dossiernummer 2015/0310 (COD) = voortgangsrapportage

Zie onder punt 3.

6. Diversen wetgevend

Het Voorzitterschap zal de Raad informeren over de stand van zaken van lopende onderhandelingen over wetgevingsvoorstellen.

¹¹ Doc. 7649/16, 8 april 2016.

7. Migratie

- a. **implementatie EU-Turkije Verklaring, 18 maart 2016**
- b. **overige actuele ontwikkelingen**
= gedachtewisseling

Zie onder punt 1.

8. Visumbeleid

= gedachtewisseling

Zie onder punt 2.

9. Functioneren van het Schengengebied

– Opvolging van de mededeling Terug naar Schengen – Een stappenplan
= voortgangsrapportage en gedachtewisseling

Zie onder punt 4.